

Jan Herczyński
Skarbnik, członek Zarządu
Otwarta Rzeczpospolita

Sprawozdanie skarbnika za rok 2012

W roku 2012 Stowarzyszenie Otwarta Rzeczpospolita (OR) kontynuowało działalność statutową finansowaną z wielu źródeł:

- Działalność własna, finansowana głównie ze środków własnych (10 tys. złotych składek, 22 tys. złotych darowizn, 16 tys. złotych 1% dla OPP).
- Kontynuacja i zakończenie projektu *Społeczeństwo przeciw nienawiści*, finansowanego z grantu CEE Trust (tzw. Trust II, 185 tys. złotych, otrzymane w jednej transzy w grudniu 2011 roku).
- Rozpoczęcie projektu *Organizacje skrajne w demokratycznym państwie i społeczeństwie*, finansowanego z grantu CEE Trust (tzw. Trust III, 217 tys. złotych, otrzymane w jednej transzy w marcu 2012 roku)
- Konkurs im. Jana Józefa Lipskiego, finansowany z darowizny celowej (6 tys. złotych) oraz ze środków własnych.

W sumie przychody OR w sensie kasowym (środki, które faktycznie otrzymaliśmy na nasze konto bankowe) wyniosły 272 tys. złotych. Do tego należy doliczyć środki na kontach bankowych OR, które na dzień 1 stycznia 2012 wynosiły 260 tys. złotych. W kwocie tej znajdują się zarówno otrzymane, a niewydatkowane jeszcze środki na projekty, jak również środki własne stowarzyszenia (wynik działalności z lat ubiegłych).

Główne kategorie wydatków poniesionych przez OR w roku 2012 są następujące:

- Wydatki na konkurs im. Lipskiego (15 tys. złotych).
- Wydatki na projekt CEE Trust II (180 tys.).
- Wydatki na rozpoczęty projekt Trust III (80 tys. złotych).
- Pozostałe koszty realizacji zadań statutowych (7 tys. złotych).
- Wydatki na działalność własną (prowadzenie biura 34 tys. złotych).

Łącznie wydatki OR w sensie kasowym (środki, które faktycznie przelaliśmy z naszego konta bankowego) osiągnęły wysokość 317 tys. złotych. Ponieważ wydatki były wyższe od dochodów o 45 tys. złotych, środki na kontach bankowych OR zmniejszyły się do kwoty 212 tys. złotych. Powyższe kwoty opisują przepływy pieniężne w sensie kasowym (wszystkie kwoty z dokładnością do tysiąca złotych).

Jednak lepsze zrozumienie finansów naszego stowarzyszenia uzyskamy przez rozbitcie naszej działalności na działalność statutową i na prowadzone projekty. W roku 2012 OR realizowała dwa projekty, oba finansowane z CEE Trust:

1. Projekt, budżet 185 tys. złotych, koordynatorka Magda Utracka.
2. Projekt, budżet 217 tys. złotych, koordynatorka Aleksandra Gliszczyńska.
3. Działalność własna OR, w tym konkurs im. J.J. Lipskiego, koordynatorska Natalia Wiszniewska.

Budżet projektów jest ściśle wyznaczony i kontrolowany przez fundatora projektu. Oznacza to, że w przypadku przekroczenia budżetu powstała różnicę musi pokryć stowarzyszenie, podobnie jak finansowy wkład własny. W roku 2012 w żadnym projekcie nie przekroczono budżetu, ale w projekcie Trust II wskutek przedłużenia okresu realizacji projektu, na które uzyskaliśmy zgodę fundatora, wkład własny finansowy uległ pewnemu zwiększeniu. W roku 2012 wkład finansowy OR do tego projektu wyniósł 19 tys. złotych. Jednocześnie trzeba pamiętać, że z budżetu realizowanych projektów finansowane są częściowo wydatki bieżące stowarzyszenia (księgowy, pracownicy biura).

Działalność własna, do której należy organizowanie konkursu im. Lipskiego, jest finansowana z bieżących wpływów stowarzyszenia: składek członkowskich, dotacji i darowizn, odpisu 1% dla organizacji pożytku publicznego. W roku 2012 dochody te wyniosły 55 tys. złotych. Wydatki własne obejmują koszty administracyjne, wydatki na konkurs im. Lipskiego oraz wkład własny do projektu Trust II. W roku 2012 wydatki te wyniosły 77 tys. złotych. Tak więc realne obniżenie środków własnych w roku 2012 wyniosło 22 tys., z tego lwią część przypada na wkład własny do projektu Trust II.

Trzecim z kolei sposobem przedstawienia finansów naszego stowarzyszenia jest bilans na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz rachunek wyników za rok 2012, zgodnie z załączonym sprawozdaniem finansowym Zarządu OR za rok 2012. W odniesieniu do tego sprawozdania trzeba powtórzyć uwagi zawarte w sprawozdaniach skarbnika za dwa poprzednie lata finansowe, że przychody i wydatki wszystkich toczących się projektów włączane są do rozliczeń międzyokresowych, zaś projektów zakończonych i rozliczonych – do przychodów i wydatków bieżących. Z tego powodu w rachunku wyników za rok 2012 znalazły się:

- Przychody i koszty związane z grantem instytucjonalnym uzyskanym z Fundacji Batorego w kwocie 82 tys. złotych. Realizacja tego grantu trwała w latach 2010 i 2011, w roku 2012 został on tylko rozliczony z donatorem i księgowo.
- Przychody i koszty w ramach projektu *Zło może urosnąć*, w kwocie 23 tys. złotych, finansowany przez Urząd Miasta Warszawy. Realizacja tego projektu trwała w latach poprzednich, w roku 2012 został on jedynie rozliczony z donatorem i księgowo.

Natomiast nie znalazły się w nim:

- Projekt Trust II, zakończony pod względem merytorycznym i finansowym w roku 2012, ale ze względu na późny okres zakończenia nierozliczony jeszcze księgowo.
- Trwający projekt Trust III.

Trzeba podkreślić, że fundator zaakceptował raport końcowy oraz rozliczenie projektu Trust II, złożone przez OR. Projekt nie jest rozliczony wyłącznie w tym sensie, że w wewnętrznej księgowości stowarzyszenia odpowiednie kwoty przychodów i rozchodów zostały włączone do rozliczeń międzyokresowych w bilansie, a nie do rachunku wyników.

Z powyższych powodów sprawozdanie finansowe Zarządu za rok 2012, chociaż w pełni zgodne z obowiązującym w Polsce prawem finansowym, nie odzwierciedla adekwatnie działalności stowarzyszenia w roku 2012. W szczególności wykazana za rok 2012 strata w wysokości 19 tys. złotych ma charakter księgowy, a nie faktyczny, i składa się ze straty w wysokości 14 tys. złotych, wykazanej w sprawozdaniu finansowym za rok 2011, oraz z dodatkowej straty bieżącej w roku 2012 w wysokości 5 tys. złotych.

Na zakończenie warto oddzielnie porównać szczegółowe rozbieżności kosztów administracyjnych w kolejnych latach:

Koszty administracyjne	2010	2011	2012
Zużycie materiałów i energii	3 213,92	3 086,41	1 867,35
Usługi obce (czynsz, telekomunikacja etc.)	11 847,10	15 242,20	16 023,17
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	11 042,76	10 780,41	16 794,45
Amortyzacja	610,31		
Pozostałe koszty administracyjne	1 135,51	60,00	452,16
Razem koszty administracyjne	27 849,60	29 169,02	35 137,13

Koszty administracyjne trzeci rok z rzędu utrzymują się poniżej wartości w roku 2009 (około 40 tys. złotych), mimo stałego wzrostu cen. Wynika to z faktu, że w ramach kolejnych umów granty CCE Trust pokrywają część kosztów bieżących biura OR. Kontynuacja tego typu projektów ma więc istotne znaczenie dla obniżania nieuniknionych kosztów własnych naszego stowarzyszenia. Jednak w roku 2012 odnotowaliśmy znaczący wzrost wynagrodzeń, związany ze zwiększonym poziomem zatrudnienia w biurze.